

Sijoituspalveluyrityksille
Omistusyhteisöille

OHJE KONSOLIDOINTIRYHMÄN JA KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUTTA KOSKEVAN POIKKEUSLUVAN HAKEMISESTA

Rahoitustarkastus antaa rahoitustarkastuslain 4 §:n 2 kohdan nojalla seuraavan ohjeen konsolidointiryhmän ja konsernitilinpäätöksen laajuutta koskevan poikkeusluvan hakemisesta.

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää sijoituspalveluyrityksen tai omistusyhteisön kirjallisesta hakemuksesta luvan jättää konsernitilinpäätös laatimatta taikka luvan jättää tytä- ja osakkuusyritys sekä yhteisyritys konsolidointiryhmän ja konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle tässä ohjeessa mainituin perustein.

Hakemus on tehtävä hyvissä ajoin ennen konsernitilinpäätöksen laatimiselle Rahoitustarkastuksen määräyksissä asetetun määräajan päättymistä. Hakemuksesta tulee käydä selvästi ilmi, haetaanko poikkeusta sekä konsolidointiryhmän kokoonpanon että konsernitilinpäätöksen osalta. Päätös annetaan vain siihen, mitä on haettu. Hakemus on kahdenkertaisen laskennan välttämiseksi syytä kohdistaa kumpaankin poikkeukseen, jollei konsernin ja konsolidointiryhmän nimenomaisesti haluta poikkeavan toisistaan. Hakemuksen liitteenä tulee olla hakemuksen kohteena olevan tytä- tai osakkuusyrityksen viimeksi vahvistettu tuloslaskelma ja tase tai niiden vahvistamisen jälkeen viimeksi laadittu osavuosituloslaskelma tai -tase taikka vastaava selvitys tytä- tai osakkuusyrityksen taloudellisesta asemasta ja sen vaikutuksesta konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen.

Poikkeuslupahakemukseen on liitettävä tilintarkastajan lausunto yrityksen konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jättämisen vaikutuksista sijoituspalveluyrityksen konsernitaseen rakenteeseen ja omien varojen määrään sekä jäljempänä mainittujen edellytysten täyttymisestä.

Poikkeusluvan myöntämisen edellytykset

A. Konsernitilinpäätös saadaan Rahoitustarkastuksen luvalla jättää laatimatta, jos sekä päättyneellä tilikaudella että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi seuraavista rajoista, emoyrityksen ja sen tytäryritysten osalta yhteenlaskettuna:

- 1) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 100 miljoonaa markkaa
- 2) taseen loppusumma 50 miljoonaa markkaa
- 3) palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä.

Osakeyhtiölain 11 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan konsernitilinpäätös on kuitenkin aina laadittava, jos emoyritys on julkinen osakeyhtiö tai se jakaa voittoa tai muita varoja lainkohdassa mainitulla tavalla.

Alakonsernitilinpäätös voidaan jättää laatimatta ilman Rahoitustarkastuksen lupaa, jos siihen on kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettu peruste eikä osakeyhtiölain 11 luvun 10 §:n 2 momentista muuta johdu.

B. Tytäryrityksen ja osakkuusyrittöksen tilinpäätös saadaan Rahoitustarkastuksen luvalla jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos

- 1) Yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.
- 2) Konserni- tai osakkuusyrittössuhde on ollut tai on tarkoitettu lyhytaikaiseksi ja tytär- tai osakkuusyrittöksen osakkeita tai osuuksia pidetään yksinomaan myyntitarkoituksessa. Osakkeita tai osuuksia voidaan katsoa pidettävän myyntitarkoituksessa, mikäli seuraavat edellytykset täyttyvät:

1. Osakkeet tai osuudet on hankittu

- a) konserniin kuuluvalla yrityksellä olevan saamisen turvaamiseksi, kun osakkeet tai osuudet ovat olleet saamisen vakuutena, tai
- b) konserniin kuuluvalla yrityksellä olevan saamisen turvaamiseksi, kun osakkeiden tai osuuksien omistaminen on asiakkaan liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi tai liiketoiminnan tervehdyttämiseksi välttämätöntä, tai
- c) konserniyrityksen harjoittaman arvopaperikaupan tai muun arvopaperitoiminnan yhteydessä.

2. Osakkeita tai osuuksia käsitellään kirjanpidossa vaihtuviin vastaaviin kuuluvina osakkeina tai osuuksina.
3. Osakkeet tai osuudet on omistettu vähemmän kuin viisi vuotta.
4. Konserniyritys ei käytä yrityksessä osakkeiden tai osuuksien nojalla äänivaltaa, ellei äänivallan käyttö ole välttämätöntä edellä kohdassa 1.b) tarkoitetuissa tapauksissa tai ellei Rahoitustarkastus erityisestä syystä ja asettamillaan ehdoilla hyväksy äänivallan käyttöä.

Liitetiedoissa on tehtävä selko turvaamis- tai tervehdyttämistoimenpiteiden luonteesta.

- 3) Konsernitilinpäätöksen laatimista varten tarpeellisia tietoja tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksestä ei ole mahdollista saada tilinpäätöksen laatimiselle määrätyssä ajassa taikka yhdistelemiseen tarvittavien tietojen hankkiminen aiheuttaisi saavutettavaan etuun nähden kohtuuttoman suuria kustannuksia.

Tytäryritystä koskeva lupa myönnetään tällä perusteella vain poikkeuksellisesti, koska konsernitilinpäätöstä koskevassa määräyksessä on erikseen säädetty pienten tytäryritysten jättämisestä konsernitilinpäätöksen ja konsolidointiryhmän ulkopuolelle.

Osakkuusyrityksen osalta lupa voidaan yleensä antaa, jos konsernin osuus osakkuusyrityksen voitosta tai tappiosta lisätynä osakkeiden hankinnan yhteydessä syntyneellä liikearvolla tai, mikäli osakkuusyrityksiä on useampia, osuus niiden yhteenlasketusta voitosta tai tappiosta yhdessä yhteenlasketun liikearvon kanssa on vähemmän kuin yksi prosentti konsernin omasta pääomasta.

Mikäli lupa myönnetään, kustannusten tai viivytysten syystä on liitetiedoissa tehtävä selko.

- 4) Merkittävät ja pitkäaikaiset rajoitukset estävät emoyritystä osallistumasta tytäryrityksen johtoon tai varojen käyttöön. Mikäli lupa myönnetään, tällaisista rajoituksista on liitetiedoissa tehtävä selko.

Konsernituloslaskelman ja konsernitaseen liitetietona on esitettävä konsernitilinpäätöksen yhdistelemättömästä tytär- ja osakkuusyrityksestä määräyksessä 203.14 tarkoitettut tiedot.

- C. Konsolidointiryhmään kuuluva yritys voidaan jättää huomion ottamatta konsolidoitua valvontaa koskevia säännöksiä sovellettaessa Rahoitustarkastuksen kussakin yksittäistapauksessa antaman päätöksen mukaisesti, jos soveltaminen ei ole tarpeen sijoituspalveluyrityksen konsolidoidun valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Perusteita poikkeusluvalle konsolidointiryhmän ulkopuolelle jättämiselle ovat

- 1) yrityksen kuuluminen ulkomaan viranomaisen valvomaan konsolidointiryhmään
- 2) yritys on saatu jättää yhdistelmättä konsernitilinpäätökseen kohdan B alakohtien 1 ja 2 nojalla.